

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/31/2024
Identifikačné číslo spisu:	1323202603
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1323202603.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu Patrika Gaľu, Malý Šariš 460, IČO: 52 820 572, zastúpeného advokátom JUDr. Danielom Boľanovským, Prešov, Slovenská 69, proti žalovanej I - Mont Slovakia s. r. o., Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 53 141 512, o zaplatenie 3 066 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 62Cb/73/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Trnava.

Odôvodnenie

- Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „upomínací súd“) listom z 31. mája 2023 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Bratislava I z dôvodu, že po podaní odporu žalovanou bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“).
- Mestský súd Bratislava III (predtým Okresný súd Bratislava I) s postúpením sporu nesúhlasil s poukazom na to, že nie je súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu, pretože týmto súdom je Okresný súd Trnava, keďže v čase začatia konania (31. januára 2023) mala žalovaná sídlo na adrese Ulica Pekárska 14, Trnava (od 25. júla 2020 do 6. marca 2023), ktoré sa nachádza v územnom obvode Okresného súdu Trnava. Listom z 12. júna 2023 Mestský súd Bratislava III vrátil spis upomínaciemu súdu.
- Okresný súd Banská Bystrica nesúhlasil s vrátením spisu s poukazom na to, že podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) sp. zn. 2Ndob/3/2022 z 30. marca 2022 bol povinný skúmať miestnu príslušnosť súdu v čase postúpenia veci. V čase postúpenia veci mala žalovaná sídlo už na adrese Grösslingova 4, Bratislava - mestská časť Staré Mesto (od 7. marca 2023), preto súdom príslušným na prejednanie veci je Mestský súd Bratislava III. Listom z 15. apríla 2024 upomínací súd spis opätovne postúpil Mestskému súdu Bratislava III.
- Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu spoločne nadriadenému obom súdom podľa § 43 ods. 2 zákona č.

160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) na rozhodnutie o kauzálnej a miestnej príslušnosti súdu. Svoj nesúhlas odôvodnil tým, že v čase začatia konania (31. januára 2023) mala žalovaná sídlo na adrese Ulica Pekárska 14, Trnava, čo je v územnom obvode Okresného súdu Trnava. Pre posúdenie, ktorý súd je príslušný na konanie a rozhodnutie o žalobe po podaní odporu proti platobnému rozkazu vydanému v upomínacom konaní, sú určujúce podmienky v čase začatia konania, t. j. doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu rozhodujúcemu v upomínacom konaní. Súdom kauzálne a miestne príslušným na konanie a rozhodovanie v spore po podaní odporu o návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní je Okresný súd Trnava, nakoľko zmena sídla žalovanej k 7. marcu 2023 nemá vplyv na určenie miestnej príslušnosti v konaní, ktoré začalo dorúčením návrhu na vydanie platobného rozkazu pred týmto dňom. Postup uplatnený Okresným súdom Banská Bystrica nemá oporu v ustanoveniach CSP, pretože nerešpektuje zásadu perpetuatio fori (§ 36 ods. 2 CSP).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

6. Zo spisu vyplýva, že ide o majetkový spor titulom nezaplatených faktúr špecifikovaných v návrhu na vydanie platobného rozkazu v celkovej výške 3 066 eur s príslušenstvom, vystavených za vykonané maliarske práce na základe Rámcovej zmluvy o dielo z 9. júla 2021, uzavretej podľa § 536 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Obch. zák.“). Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 21. februára 2023 platobný rozkaz č. k. 8Up/198/2023-30, proti ktorému podala žalovaná odpor (č. 1. spisu 34-35) Vo vyjadrení k odporu žalobca navrhol pokračovanie v konaní. Zároveň rozporoval tvrdenia žalovanej uvedené v odpore proti platobnému rozkazu.

7. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom do 31. mája 2023 súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

9. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 do 30. júna 2023 súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí.

10. Podľa ustanovenia § 40 CSP v znení účinnom od 1. júla 2023 súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanía sporu.

11. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

12. Ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané (§ 43 ods. 2 CSP).

13. Podľa ustanovenia § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

14. Podľa ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

15. Podľa ustanovenia § 22 CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je podľa písmena g) príslušný Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave.

16. Zo spisu NS SR zistil, že návrh na vydanie platobného rozkazu bol doručený Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu upomínaciemu dňa 31. januára 2023, t. j. pred účinnosťou novely CSP,

uskutočnenej zákonom č. 150/2022 Z. z. v znení zákona č. 398/2022 Z. z., ktorá novela nadobudla účinnosť 1. júna 2023. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica (31. januára 2023) a po podaní návrhu na pokračovanie v konaní (§ 14 ods. 3 zákona o UK) predmetný obchodnoprávny spor pokračuje na súde príslušnom podľa Civilného sporového poriadku. Nie je sporné, že v čase začatia konania, t. j. v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (31. januára 2023) mala žalovaná sídlo v Trnave, a nie v Bratislave. Kauzálnie príslušným súdom pre obvod Krajského súdu v Trnave je Okresný súd Trnava [§ 22 písm. g) CSP]. Z ustanovení § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona o UK vyplýva, že konanie sa začína podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu podaného výlučne elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky súdu prostredníctvom na to určeného elektronického formulára. Z ustanovenia § 15 ods. 1 zákona o UK ďalej vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Civilný sporový poriadok (okrem § 126). Podľa ustanovenia § 36 ods. 2 CSP platí, že príslušnosť súdu sa určuje podľa okolností v čase začatia konania a takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (zásada perpetuatio fori). S poukazom na citované ustanovenia zákona o UK a CSP možno uzavrieť, že upomínacie konanie začína dorúčením návrhu na vydanie platobného rozkazu do elektronickej schránky súdu, pričom ak žalovaná strana po začatí súdneho (upomínacieho) konania zmení adresu svojho sídla, k čomu v danom prípade došlo dňa 7. marca 2023, táto skutočnosť nemá vplyv na určenie miestnej príslušnosti súdu.

17. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky uzaviera, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, pretože Okresný súd Banská Bystrica (ako upomínací súd) mal v zmysle § 14 ods. 3 zákona o UK postúpiť vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku, a to nie akémukoľvek súdu, ale súdu príslušnému vecne, kauzálna a miestne na prejednanie sporu podľa CSP, teda v danom prípade Okresnému súdu Trnava [§ 12 ods. 1, § 13 v spojení s § 15 ods. 1, § 22 písm. g) CSP]. V tomto smere NS SR poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, ktorú predstavujú (novšie) rozhodnutia ako napr. uznesenie sp. zn. 1Ndob/13/2022 z 18. januára 2023 a uznesenie sp. zn. 5Ndob/3/2023 z 26. júla 2023, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 4/2023 pod poradovým (publikačným) číslom 44, s nasledovnou právnou vetou: Konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa Civilného sporového poriadku, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodujúce okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP). Nie je tak opodstatnený právny názor obsiahnutý v uznesení NS SR sp. zn. 2Ndob/3/2022 z 30. marca 2022, že povinnosťou upomínacieho súdu je skúmať miestnu príslušnosť súdu pre vec v čase jej postúpenia príslušnému súdu.

18. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie prípustný opravný prostriedok.